

UNIDADE 1. ESPAÑA: A EUROPA XURDIDA DAS REVOLUCIÓNS LIBERAIS

TERMOS DEFINIDOS

1. Define os seguintes termos tendo en conta os contidos e o que estudaches no tema:

PUNTO 1. POR QUE A REVOLUCIÓN FRANCESA PUXO AS BASES DO MUNDO CONTEMPORÁNEO?

- a) **SUFRAXIO CENSITARIO:** *Sistema electoral no que o dereito ao voto estaba limitado aos cidadáns que cumprían determinados requisitos de riqueza, polo que excluía a gran parte da poboación; E que durante a Revolución francesa se aplicou aos homes, mentres que as mulleres quedaron excluídas do sufraxio.*
- b) **LIBERALISMO ECONÓMICO:** *Ideoloxía e sistema económico que se desenvolveu durante a Revolución francesa e defendía a liberdade económica, a protección da propiedade privada, a liberdade de empresa e comercio e a eliminación das limitacións propias do Antigo Réxime, como os gremios e as aduanas interiores.*

PUNTO 3. COMO SE CONSOLIDARON OS SISTEMAS LIBERAIS?

- c) **RESTAURACIÓN ABSOLUTISTA:** *Período iniciado tras a derrota de Napoleón en 1815, coa celebración do Congreso de Viena, que se prolongou ata 1848 e no que as potencias europeas trataron de reorganizar Europa sobre os principios do Antigo Réxime, restaurando as monarquías absolutistas e opoñéndose ao liberalismo, á soberanía nacional e aos principios constitucionais.*
- d) **SANTA ALIANZA:** *Tratado de axuda mutua entre os monarcas absolutos asinado en 1815, ao inicio da Restauración, que permitía aos Estados membros intervir militarmente en calquera país onde o absolutismo fose ameazado por unha revolución liberal.*
- e) **PRIMAVERA DOS POBOS:** *Movemento revolucionario iniciado en París en 1848 que se estendeu por Europa e debilitou definitivamente o sistema da Restauración, e que en Francia e noutros países con réximes liberais moderados tivo un carácter máis democrático e incorporou reivindicacións sociais, como a ampliación do sufraxio e a mellora das condicións de vida dos traballadores.*

PUNTO 4. POR QUE SE CREARON NOVOS ESTADOS EN EUROPA?

- f) **MOVEMENTOS NACIONALISTAS:** *Correntes políticas xurdidas e desenvolvidas ao longo do século XIX que se estenderon por Europa como consecuencia, entre outros factores, do rexeitamento ao dominio de Napoleón sobre diversos territorios sometidos ao seu Imperio, e que defendían o dereito dos pobos a constituírse nun Estado independente e soberano.*
- g) **RISORGIMENTO:** *Movemento de afirmación nacional xurdido en Italia no século XIX que defendía a unificación dos diferentes Estados italianos nun único Estado, que se manifestou especialmente nas revolucións de 1830 e 1848 e que, aínda que fracasou inicialmente, desempeñou un papel decisivo no posterior proceso de unificación de Italia.*
- h) **ZOLLVEREIN:** *Unión aduaneira creada en 1834 entre varios Estados alemáns baixo o liderado de Prusia, que eliminou as aduanas interiores para facilitar o comercio entre os territorios e que contribuíu ao desenvolvemento económico e ao posterior proceso de unificación de Alemaña.*

PUNTO 5. COMO XURDIU O MOVEMENTO OBREIRO?

- i) **LUDISMO:** *Movemento reivindicativo da clase traballadora xurdido a comezos do século XIX que se caracterizou pola destrución de máquinas e instalacións industriais, ao consideralas unha das causas do desemprego e do empeoramento das condicións de traballo dos obreiros.*
- j) **CARTISMO:** *Movemento reivindicativo da clase obreira desenvolvido en Gran Bretaña durante o século XIX que reclamaba, entre outras medidas, o sufraxio universal masculino e unha maior participación dos traballadores na vida política para poder influír nas leis.*
- k) **SOCIALISMO UTÓPICO:** *Corrente do pensamento socialista desenvolvida na primeira metade do século XIX que propoñía transformar a sociedade capitalista mediante a creación de comunidades de propiedade colectiva e autoxestionadas, como as defendidas por pensadores como Fourier e Owen.*
- l) **MARXISMO:** *Corrente de pensamento e ideoloxía do movemento obreiro xurdida no século XIX a partir das teorías de Karl Marx e Friedrich Engels, que explicaba a evolución histórica como unha sucesión de etapas marcadas pola loita de clases e consideraba que as contradicións do capitalismo levarían á súa transformación mediante unha revolución do proletariado.*
- m) **ANARQUISMO:** *Corrente de pensamento e ideoloxía do movemento obreiro xurdida no século XIX a partir das ideas de Proudhon, Bakunin e Kropotkin, que defendía a liberdade individual, a propiedade colectiva e a desaparición de toda forma de autoridade, especialmente a do Estado.*
- n) **PRIMEIRA ASOCIACIÓN INTERNACIONAL DE TRABALLADORES:** *Organización internacional de traballadores fundada en 1864, na que participaron marxistas ou socialistas e anarquistas e que pretendía coordinar o movemento obreiro a escala internacional, pero que, debido ás diferenzas entre marxistas e anarquistas, representados respectivamente por Marx e Bakunin, provocaron a súa escisión.*